



Broj: 01/6-50-3-6- 10/22

Sarajevo, 06.06.2022.

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OSTVARIVANJE
RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2021. GODINU

Sarajevo, januar 2022.

SADRŽAJ

| | |
|---|----|
| POGLAVLJE 1. UVODNI DIO | 3 |
| POGLAVLJE 2. IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA KOMISIJE | 4 |
| 2.1. Redovne sjednice Komisije | 4 |
| 2.2. Tematske konferencije u organizaciji Komisije | 5 |
| 2.3. Ostale aktivnosti Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova..... | 8 |
| POGLAVLJE 3. SAŽETAK | 9 |
| PRILOG: Pregled sjednica Komisije s tačkama dnevnog reda | 10 |

Na osnovu člana 32. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 79/14), Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 10. sjednici, održanoj 06.06.2022. godine, usvojila je

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2021. GODINU

POGLAVLJE 1. UVODNI DIO

Nadležnosti Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrđene su članom 49. Poslovnika Predstavničkog doma, kojim je propisano da Komisija razmatra pitanja koja se odnose na:

- ostvarivanje ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, naročito u vezi s unapređivanjem statusa žena u Bosni i Hercegovini;
- podsticanje aktivnosti u institucijama BiH na provođenju Platforme za djelovanje Pekinške deklaracije (Četvrta svjetska konferencija o ženama, 1995.) u 12 kritičkih sfera;
- podsticanje i koordinaciju aktivnosti s entitetskim parlamentima i Skupštinom Brčko Distrikta BiH na unapređenju statusa žena i provođenju Platforme za djelovanje Pekinške deklaracije;
- razmatranje predloženih zakona i drugih propisa sa stanovišta ravnopravnosti spolova i sprečavanja diskriminacije žena;
- razmatranje prijedloga dokumenata i izvještaja institucija BiH koji se odnose na ostvarivanje ravnopravnosti spolova i provođenje Platforme za djelovanje Pekinške deklaracije u cijelosti, odnosno po pojedinim oblastima;
- razmatranje pripreme za učešće delegacije Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kada se razmatra provođenje Pekinške deklaracije (UN, Vijeće za regionalnu saradnju – RCC i sl.)
- druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem ravnopravnosti spolova.

POGLAVLJE 2. IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA KOMISIJE

2.1. Redovne sjednice Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

U 2021. godini Komisija je održala tri redovne sjednice s ukupno 16 tačaka dnevnog reda, kako slijedi:

| <i>Broj i datum održavanja sjednice</i> | <i>Broj razmatranih tačaka dnevnog reda</i> | <i>Broj i ime članova prisutnih sjednici</i> | <i>Broj i ime članova koji nisu prisustvovali sjednici Komisije</i> |
|---|---|---|--|
| 7. sjednica 29.3.2021. | 7 | 5 Adil Osmanović, Vlatko Glavaš, Snježana Novaković – Bursać, Ljubica Miljanović, Damir Arnaut | 4 Aida Baručija, Mirjana Marinković – Lepić, Jasmin Emrić, Nada Mladina |
| 8. sjednica 27. 4. 2021. | 5 | 7 Adil Osmanović, Snježana Novaković – Bursać, Vlatko Glavaš, Mirjana Marinković – Lepić, Jasmin Emrić, Damir Arnaut | 2 Aida Baručija, Nada Mladina, Ljubica Miljanović |
| 9. sjednica 6.7.2021. | 4 | 6 Adil Osmanović, Snježana Novaković- Bursać, Vlatko Glavaš, Ljubica Miljanović, Aida Baručija i Jasmin Emrić. | 3 Damir Arnaut, Mirjana Marinković – Lepić i Nada Mladina |
| Ukupan broj sjednica: 3 | Ukupan broj razmatranih tačaka: 16 | Prosjek prisustva: 66,67 % | Prosjek odsustva: 33,3 % |

Osim redovnih sjednica, Komisija je organizirala ili učestvovala u organizaciji dvije tematske konferencije i zajedničke sjednice četiri komisije Parlamentarne skupštine BiH o kojima će biti više riječi u sljedećem dijelu izvještaja.

2.2. Tematske konferencije Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

Konferencija povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena:
*„Ravnopravnost spolova nakon 2020. godine: Osnaživanje žena i izgradnja sigurnijeg
okruženja”*

8.3.2021, zgrada Parlamentarne skupštine BiH, Plava sala

PROGRAM KONFERENCIJE

11:00 Izjave za medije i testiranje on-line platforme

11:30 – 12:30 Uvodna izlaganja

- Adil Osmanović, predsjedavajući Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova PDPSBiH
- Miloš Lučić, ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH
- Johann Sattler, Šef delegacije EU i specijalni predstavnik EU u BiH
- Ambasadorica Johanna Strömquist, Ambasada Kraljevine Švedske u BiH
- Ambasadorica Kathleen Kavalec, Šefica Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini
- Ellen Germain, zamjenica Ambasadora SAD-a u BiH
- Ambasadorica Christine Toudic, Ambasada Francuske u BiH
- David Saunders, predstavnik UN Women u BiH
- John Kennedy Mosoti, predstavnik UNFPA u BiH

12:30–13:25 Tematski panel 1: „Transformativni pristup ispunjavanju obaveza po Pekinškoj deklaraciji i UN CEDAW Konvenciji sa osvrtom na ublažavanje posljedica pandemije COVID-19“

- Uključivanje ravnopravnosti spolova u mjere za ublažavanje posljedica pandemije COVID-19 (Agencija za ravnopravnost spolova BiH/MLJPI Gender centar RS, Gender centar Federacije FBiH)
- Ususret implementaciji prioriternih preporuka UN CEDAW komiteta Bosni i Hercegovini (ARS BIH)
- Ustavne promjene u svjetlu ravnopravnosti spolova – predstavnik/ca NVO
- Rodno zasnovano nasilje – predstavnik/ca NVO
- Ekonomsko osnaživanje žena – predstavnik/ca NVO
- Žene, mir i sigurnost i učešće u odlučivanju - predstavnik/ca NVO

13:25–13:50 Tematski panel 2: „Uznemiravanje na osnovu spola i seksualno uznemiravanje“

- Reakcija civilnog društva na rasprostranjenost seksualnog uznemiravanja (inicijativa “Nisi sama”i “Nisam tražila”)
- Institucionalni odgovor na pojavu uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja (ARS BiH)
- Diskusija

13:50–14:00 Zaključci

- Snježana Novaković-Buršać, zamjenica predsjedavajućeg Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova PDPSBiH

Tematska konferencija je rezultirala s nekoliko zaključaka, a najistaknutiji su:

- Konferencijom smo željeli **podsjetiti** bosanskohercegovačku javnost, a posebno donosiocce političkih odluka, **na važnost i obaveze** Bosne i Hercegovine u oblasti unapređenja ravnopravnosti spolova u društvu, koje proističu iz pozitivnih zakona, kao i međunarodnih dokumenata, posebno Pekinške deklaracije i UN Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacija žena, odnosno CEDAW konvencije – koja je i dio Ustava Bosne i Hercegovine;
- Pozivamo na integriranje perspektive ravnopravnosti spolova u planiranje i provođenje mjera za ublažavanje posljedica pandemije COVID-19;
- Poštivanje i primjena Preporuke za integriranje perspektive ravnopravnosti spolova u proces planiranja, donošenja i provođenja odluka, mjera i planova u borbi protiv pandemije COVID-19, koje je, početkom pandemije, izdala Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine;
- Provesti - nultu toleranciju, slijediti dobar primjer institucionalnog odgovora kakav imamo u institucijama Bosne i Hercegovine, naime, na osnovu “Vodiča za preduzimanje efikasnih mjera za sprečavanje uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u institucijama Bosne i Hercegovine”, koji je izradila Agencija za ravnopravnost spolova BiH, a usvojilo Vijeće ministara BiH, već 45 institucija na nivou Bosne i Hercegovine je donijelo Odluke o politici nulte tolerancije na rodno zasnovano uznemiravanje i seksualno uznemiravanje i imenovalo savjetnice i savjetnike za prevenciju rodno zasnovanog uznemiravanja i seksualnog uznemiravanja;
- Uvrštavanje pitanja ravnopravnosti spolova u statute i političke programe stranaka, s ciljem većeg uključivanja žena u politički i javni život, i urgiramo za veću promociju kandidatkinja na izborima i u rukovodstvima stranaka.

Stoga poruka ove konferencije glasi: Partnerstvom i odgovornošću dolazimo do najboljih rješenja za stvarni napredak u ostvarivanju ravnopravnosti spolova u BiH!

Tematska konferencija četiri parlamentarne komisije amandmanima na Ustava BiH u pogledu ravnopravnosti spolova

Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma i Ustavnopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, u saradnji s Agencijom za ravnopravnost spolova Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, organizirala je tematsku konferenciju pod nazivom „Provođenje Preporuke 12(a) iz Zaključnih zapažanja UN-ovog Komiteta za eliminiranje svih oblika diskriminacije nad ženama (UN CEDAW Komitet) na Šesti periodični izvještaj Bosne i Hercegovine o provođenju UN-ove Konvencije za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)“. Na sjednici su bili i članice i članovi Zajedničke komisije za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH. Tematska konferencija održana je u **Bijeljini, 9. i 10.12.2021**, uz sljedeći

Dnevni red

četvrtak, 9.12.2021.

Dolazak i smještaj u Hotel. Zajednička večera.

petak, 10.12.2021.

- 09:30** Otvaranje sjednice – Pozdravne riječi predsjednice i predsjednika komisija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
- 09:45** UN-ova Konvencija za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) - provođenje, praćenje i izvještavanje
- 09:55** Rasprava
- 10:10** Preporuke UN CEDAW Komiteta na Šesti periodični izvještaj Bosne i Hercegovine o provođenju UN-ove Konvencije za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena
- 10:20** Rasprava
- 10:30** Prezentacija teksta amandmana na Ustav iz 2007. godine
- 10:55** Rasprava
- 11:15** Pauza
- 11:45** Prezentacija inicijativa entitetskih gender centara za izmjene Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Ustava Republike Srpske (2007)
- 12:10** Rasprava
- 12:30** Prezentacija inicijative „Građanke za ustavne promjene“

12:45 Rasprava

13:15 Zaključci i zatvaranje sjednice

13:30 Ručak

Rezultat ove tematske konferencije je zaključak koji glasi:

Zaključeno je da se na platformi prezentiranih inicijativa treba nastaviti s aktivnostima u nadležnim parlamentarnim komisijama, uz podršku Agencije za ravnopravnost spolova BiH, MLJPIBiH, koji će u konačnici rezultirati formaliziranjem prijedloga ustavnih amandmana.

2.3. Ostale aktivnosti Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

Održan je šesti sastanak Upravljačkog odbora HUGEN Mreže za Zapadni Balkan, 23.11.2021. u hotelu Metropol Palace u Beogradu. Sastanku je prisustvovala gđa Novaković – Bursać koja je u 2021. godini izabrana za članicu UO HUGEN Mreže između članova Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova PSBiH (Prilog - 9. sjednica Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova)

POGLAVLJE 3. SAŽETAK

Bitno je naglasiti da su višegodišnji strateški partneri, s kojima je Komisija i tokom protekle godine najviše saradivalo: Agencija za ravnopravnost spolova BiH, *UN Women*, UNDP, Westminster fondacija za demokratiju, OSCE te brojne nevladine organizacije.

Komisija se kroz proteklu 2021. godinu, na koju se ovo izvještaj i odnosi, susrela s nizom problema uzrokovanih pandemijom COVID-19 pa su otkazane različite aktivnosti zbog uvedenih epidemioloških mjera ili su realizirane ali ne u mjeri i na način kako su planirane.

Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova PSBiH je uključeno u rad HUGEN Mreže za Zapadni Balkan a članica Komisije Snježana Novaković – Bursać imenovana je za članicu Upravljačkog odbora HUGEN Mreže.

PRILOG: Pregled sjednica Komisije u 2021. godini s tačkama dnevnog reda i Zaključci koje je donijela Komisija:

➤ **7. sjednica, 29. 3. 2021.**

Dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika 6. sjednice Komisije;
2. Usvajanje Izvještaj o radu Komisije za 2020. godinu;
3. Usvajanje Orijehtacionog radnog plana za 2021. godinu;
4. Usvajanje zaključaka i preporuka s tematske sjednice, održane 22. 12. 2020;
5. Usvajanje zaključaka i preporuka s Konferencije održane 8. marta 2021;
6. Usvajanje Komunikacijske strategije Komisije;
7. Tekuća pitanja.

➤ **8. sjednica, 27. 4. 2021.**

Dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika 7. sjednice Komisije;
2. Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, predlagateljice: poslanice Mirjana Marinković – Lepić i Aida Baručija od 17. 3. 2021;
3. Inicijativa za uređivanje prevencije uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja na nivou Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
4. Komunikacijska strategija Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova;
5. Tekuća pitanja.

➤ **9. sjednica, 6.7. 2021.**

Dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika 8. sjednice Komisije;
2. Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH za 2020. godinu;
3. Izbor člana Upravljačkog odbora HUGEN Mreže za Zapadni Balkan iz Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova;
4. Tekuća pitanja

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE

Adil Osmanović